

מראי מקומות - יומא

נ:

שייכות לקרבן ויכול להמיר בו, אבל המקדיש ודאי הוא בעל הקרבן לפחות לגבי אכילת בשר, ומדוע לא יוכל להמיר הקרבן. ושאל להגרי"ז מי הוא בעל הקרבן, והשיב לו שכך שאל לאביו הגר"ח, והשיב לו שהמתכפר הוא הבעלים על הקרבן, ולפי זה מיושב שאין המקדיש יכול להמיר בו. אבל העיר האבי עזרי שבסוגיא בב"ק (י"ג) משמע שהמקדיש הוא הבעלים, ואם כן קשה מדוע אין המקדיש עושן תמורה. וביאר שדין בעלים על הקרבן שיש למקדיש הוא רק מדיני הממונות שבו, אבל דיני הקרבן הם למתכפר, ולכך אין המקדיש יכול להמיר, שהוא דין בקרבן ולא בממונות.

ד. המקדיש מוסיף חומש והמתכפר עושה תמורה ראה בספר שמועת חיים (לעיל פרק שלישי, סי' ל"ח), שהאריך בכמה דינים בקרבנות, האם הם תלויים במקדיש או במתכפר.

ה. או דלמא מקופיא מתכפרי כתבו התוספות, שכמו כן צריך לומר שביתו מתכפר מקופיא, שאם לא כן הרי היא חטאת שותפין שאין עושה תמורה. והעיר השיח יצחק, שלכאורה אין כוונת התוספות לרבות היושבים בביתו, שפשוט שאינם עדיפים משאר אחיו הכהנים. אלא כוונתם לרבות אשתו שמתכפרת מקופיא. והעיר השיח יצחק, שהרי אשתו כגופו היא, כמבואר בנדריים (פ"ח): לענין הוספת חומש, שגם אשתו מוסיפה חומש כמותו. ואם כן יש לומר שלא הסתפקה הגמרא לענין אשתו, משום שפשוט לה שיש לה כפרה ממש כמותו, והניח בצריך עיון.

א. לדברי האומר פר יום הכיפורים קרבן יחיד עושה תמורה או אינו עושה תמורה מאי קא מיבעיא ליה וכו' הקשה בספר שמועת חיים, לפי הבנת הגמרא שהספק הוא האם מקדיש עושה תמורה או מתכפר עושה תמורה, מדוע תלו הספק דוקא אם קרבן יחיד הוא, הרי אפילו אם הוא קרבן צבור, הרי הכהן גדול הוא המקדיש, ואם המקדיש עושה תמורה, אפילו אם הוא קרבן צבור צריך להיות הדין שהוא יכול להמיר. וכתב להוכיח מהסוגיא בתמורה (י) שדין הוא בקרבן ציבור שאין שייך להמיר בו, ואף אם המקדיש אינו אלא אחז. ולכך הסתפקה הגמרא רק למאן דאמר פר יום הכיפורים קרבן יחיד הוא, אבל אם הוא קרבן ציבור, אז אפילו אם המקדיש עושה תמורה, אין שייך תמורה בקרבן ציבור.

ב. המקדיש מוסיף חומש פירש רש"י, שהוא הבעלים לענין תוספת חומש. ובחידושי הגרי"ז (תמורה ריש י) העיר על ספק הגמרא האם המקדיש מוסיף חומש או מתכפר מוסיף חומש, שלכאורה פשוט שאינו תלוי בבעלים של הקרבן, שהרי מצינו גם בבדק הבית שהמקדיש מוסיף חומש, אף שאינו בעלים על הקדש בדק הבית כלל. וכתב שספק הגמרא שם הוא האם גם המתכפר מוסיף חומש, אבל המקדיש פשוט שמוסיף חומש, ולא משום דין בעלים, אלא משום דין מקדיש, ועיין שם עוד בזה.

ג. והמתכפר עושה תמורה באבי עזרי (תמורה א', ד') הקשה, שאף אם גם למתכפר יש